

Varför blir man religiöst extrem i Afrika?

71 % angav en "händelse/aktion utövd av regering" alternativt mord/arrestering av familjemedlem/kompis som "the tipping point" för att gå med i en våldsam extremistisk organisation i Afrika. En stark statlig säkerhetsutövning anges som stark orsak till rekrytering.

"Känslor av hopp, spänning och att vara del av något större" var en pull-faktor. Lokala sociala nätverk var mest inflytelserika och lockade med möjligheten till radikal förändring och motstånd mot status quo.

Detta enligt rapporten "United Nations Plan of Action on Preventing Violent Extremism" som sökt orsaker och rötter till vad som får människor att ta steget in i en våldsam extremistisk organisation. Det går fort. För nästan hälften tog det mindre än en månad från första kontakten till inträde. För 8 av 10 mindre än ett år.

Mellan 2011 och 2016 mördades 33.300 personer av våldsamma extremister i Afrika. Allt fler krigar i konflikter utanför sin egen omgivning.

Ett axplock av orsaker enligt rapporten:

- Geografin. De flesta bodde i gränsland och/eller sedan länge marginaliserade regioner.
- Upplevd brist på föräldrars engagemang i deras uppväxt.
- Dålig utbildning.
- Brist på möten med människor av annan religion eller etnicitet.
- Upplevt negligerande/dålig erfarenhet av civilt stöd. Erfarenhet av att betala mutor
- Ekonomiska faktorer. De har växt upp i en kontext där multidimensionell fattigdom är vanligare och djupare än hos det nationella snittet, vilket skapar frustration.
- Det är mindre troligt att engagera sig, eller tar längre tid, om man har arbete.
- Några har fått lön/ersättning för att gå med, ibland över snittlönen medan 35 % inte har fått ekonomisk ersättning alls.
- Politisk marginalisering. Inget förtroende för regeringen. 78 % har lågt förtroende för polis, politiker och militär. Lågt förtroende för att demokratiska institutioner kan göra skillnad.
- "Religionen är under hot" anges vara vanligt. 51 % anger religion som en anledning att gå med. Samtidigt säger 57 % att de har begränsad eller ingen förståelse för religiösa texter. Faktum är att högre religiös utbildning, med möjlighet att fråga och kritiskt granska lärorna är ett skäl till att inte gå med

Där det finns orättvisa, desperation och hopplöshet kan våldsamma extremist-ideologier presentera sig själva som en form av flykt och utmaning mot status quo. Den låga utbildningsnivån bland dem som i generationer levt i politisk marginalisering gör det möjligt för importerade ideologier att fungera som "ljus" emot frustrationen/ångesten. Rekryternas desperation kanaliseras i extremismens lust och drivkraft. Så länge som underliggande omständigheter förblir oadresserade av samhället, kommer det fortsätta att vara attraktivt.

Vad kan då göras för att förhindra?

För att hindra rekryteringen bör man:

Reducera akut fattigdom, ofta relativ i nationella termer, genom fungerande utvecklingsprogram. Motarbeta ekonomisk återgång i riskområden.

Se över mänskliga rättigheter, lagar, dåliga maktstrukturer och jobba långsiktigt för att skapa förtroende för stat och myndigheter.

Förbättra infrastrukturen, ge möjligheter till finansiell service, prioritera jobbskapande och ta bort hinder för entreprenörskap.

Erbjud långsiktiga program för ungdomar i konsten att leva och entreprenörskap.

Erbjud utbildning till alla och säkra att de fortsätter i skolan. Höj lärarkvaliteten för att utveckla ett kritiskt tänkande-sätt, främja socialt samarbete och lär ut värdet av civilt engagemang redan från barnsben, så att de kan delta i den nationella utvecklingen. "Gott ledarskap" är mer effektivt än contra-terrorism.

Stötta röster från traditionella religiösa ledare som utmanar feltolkningar av islam. Och skapa möjligheter för dem att nätverka och hitta nya strategier.

Investera i utveckling av statliga styrsystem som underlättar ett transparent och pålitligt ledarskap i religiösa frågor.

Förbättra servicen från staten och effektiviteten i anti-korruptionskampanjer, bygg upp pålitlighet och trovärdighet.

Stöd initiativ för att bygga nationella identiteter, socialt samarbete och medborgarskap.

Utveckla strategier som lär från tidigare erfarenheter och ge ekonomiska incentives och alternativ till rekryter i ett vidare samhällsengagemang.

Erbjud mot-program och erbjud amnesti eller andra exitmöjligheter för desillusionerade rekryter. Använd dem som röster i motbudskapet.

Eventuellt stöd från utlandet får inte vara politiserat, utan gärna gå genom relevanta statliga institutioner länkade till regional och lokal nivå.

Samtliga 17 globala mål skulle lägga en bra grund för en långsiktigt motstånd. Mål 16 i globala målen kräver utveckling av fredfulla och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillgång till rättvisa för alla och effektiva, pålitliga och inkluderande institutioner på alla nivåer.